



REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Gundulićeva 27
Split

Poslovni broj: P Ob-320/2024-46

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski sud u Splitu, po sucu ovog suda Maji Karaman Grbavac kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice pod 1) L.Ć. – C. iz S., I.R. 22, OIB: i pod 2) J.E. rođ. Ć. – C. iz S., R. 22, OIB:, obje zastupane po punomoćniku V. M., odvjetnik u S., kao nasljednicima pok. F.Ć.-C.iz S., B.D. 6, OIB:, protiv tuženika S.Ć.C. iz M., K.M. 18, OIB:, zastupana po punomoćnicima D.L. i B.F., odvjetnicima u M., radi utvrđenja osnovanosti tužbe za razvod braka nakon održane glavne rasprave, uz isključenje javnosti, zaključene dana 20. svibnja 2026. u nazočnosti punomoćnika tužiteljica i zamjenika punomoćnika tužene, na ročištu za donošenje, objavu i dostavu presude održanom 27. kolovoza 2026.

presudio je

- I. Prihvaća se tužbeni zahtjev tužiteljica pod 1) i 2) koji glasi:
" Utvrđuje se da je bila osnovana tužba radi razvoda braka koji je sklopljen dana 8. 8. 2009. između F.Ć.-C., rođenog g. i S.Ć.C. rođene g., upisanog u maticu vjenčanih matičnog područja S. za godinu pod rednim brojem, a koja tužba je bila podnesena od strane tužitelja F.Ć.-C, OIB:, protiv tuženice S.Ć.C., OIB:, te bila zaprimljena kod Općinskog suda u S. dana 23. 02. 2018. g. pod br. P Ob-111/2018."
- II. Dužna je tuženica u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknaditi tužiteljicama pod 1) i 2) parnični trošak u iznosu od 722,99 eura, sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana donošenja prvostupanjske odluke pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Obrazloženje

1. Tužitelj F.Č.-C. je kod Općinskog suda u S., Stalna služba u M., ustao tužbom protiv tužene S.Č.C., radi razvoda braka koji je zaprimljen pod poslovnim brojem P Ob-111/2018. U tužbi navodi da su tužitelj i tužena sklopili brak 8. kolovoza 2009., koji brak je upisan u maticu vjenčanih matičnog područja S. za godinu 2009. pod rednim brojem 666, uz napomenu da je tužena u trenutku sklapanja braka imala ime S. J. I., te je po sklapanju braka uzela muževo prezime Č.C., te da u braku nisu rođena djeca. Navodi da su bračni odnosi tužitelja i tužene teško i trajno poremećeni, da je tužena dana 14. svibnja 2017. napustila njihovo zajedničko kućanstvo u S., B.D. 6., i otišla živjeti u P. kod M. kod svog sina iz ranijeg braka K.I., te se prestala brinuti o tužitelju, odnosno prestala je izvršavati svoje obveze prema tužitelju iz ugovora o doživotnom uzdržavanju od 7. srpnja 2009. god., kojeg je tužena kao davateljica uzdržavanja prethodno bila sklopila s tužiteljem kao primateljem uzdržavanja, a sve je to tužena učinila nakon što je 1. rujna 2016. prodala stan u S., S. 9, u kupnju kojeg stana je tužitelj uložio 60% vrijednosti, koje ulaganje je bilo predmet tužiteljeve činidbe kao primatelja uzdržavanja iz ugovora o doživotnom uzdržavanju od 7. srpnja 2009. god., što je sve dovelo do toga da je tužitelj trajno izgubio povjerenje u tuženu, te stoga uspostava skladnih odnosa s tuženom više nije bila moguća. Slijedom navedenog, ističe da je bračna zajednica tužitelja i tužene prestala 14. svibnja 2017. god., nakon čega je izostala bilo kakva međusobna komunikacija, bračna zajednica više nije uspostavljena, te nema nikakvih izgleda da bude uspostavljena u budućnosti. U svezi tuženičinog napuštanja tužitelja, CZSS B.-S. obavio je očevid dana 16. svibnja 2017. god., te je u izvješću navedenog Centra od 17. svibnja 2017., pored ostalog utvrđeno: "F. je zatečen u izrazito lošem stanju, bez ikakve hrane i ikakve skrbi i nemogućnosti da brine o sebi, a koje je trebalo biti osigurano od strane supruge S.Č. kao obveznika uzdržavanja i kao osobe koja ima sklopljen ugovor o uzdržavanju sa svojim mužem". Nakon što je tužena napustila tužitelja, brigu o tužitelju preuzela je njegova kći iz prvog braka L.Č.C. Zbog svega gore navedenog, tužitelj ustaje ovom tužbom sa zahtjevom da se razvede brak sklopljen dana 8. kolovoza 2009. god. između tužitelja i tužene, koji je upisan u maticu vjenčanih matičnog područja S. za godinu 2009., pod rednim brojem 666, uz obvezu tužene da naknadi tužitelju troškove ovog postupka, zajedno sa zatraženim zateznim kamatama koje teku od dana donošenja prvostupanjske odluke do presuđenja.

2. U odgovoru na tužbu, tužena u bitnom navodi da se protivi postavljenom tužbenom zahtjevu u cijelosti. Poriču se navodi tužbe kako je došlo do teškog poremećaja bračnih odnosa, posebice se poriče da je tužena prestala brinuti o tužitelju, odnosno da je prestala izvršavati svoje obveze prema tužitelju iz ugovora o doživotnom uzdržavanju od 7. srpnja 2009. godine. Poriču se navodi i kako bi tužitelj uložio 60% vrijednosti cijene stana u S. kojeg je tužena kupila od G.Č.. Tužena je stan u S. kupila u konačnici isključivo svojim sredstvima dobivenim od prodaje stana u M. kupcu M. Š., a koji stan je stekla nasljedstvom od svojih roditelja, dok je tužitelj u stvarnosti samo pozajmio tuženoj određeni iznos, koji mu je tužena vratila nakon prodaje svog stana u M.. Nadalje, tužena sumnja da je tužitelj zbog svojeg lošeg psihofizičkog zdravstvenog stanja potpao pod utjecaj trećih osoba, te da je ova tužba plod takvog utjecaja na njega. Netočni su i navodi kako je tužena napustila bračnu zajednicu, već je ista bila zaposlena u M., te je iz tog razloga izbivala, a osigurala je za to vrijeme svu potrebnu

skrb za tužitelja, na način da je angažirala Z.K., koji je preuzeo svu brigu i skrb o bolesnom tužitelju. No, obzirom je tužitelj nakon određenog vremena odbio primati uzdržavanje, te je zabranio Z.K. da se dalje brine o njemu, tužena je zatražila od CZSS u S. pomoć i skrb za svoga muža – tužitelja. Nakon te intervencije tužene, CZSS je smjestio tužitelja u Dom "M.K." u S., gdje je boravio od svibnja do prosinca 2017. godine, a tužena je preuzela obvezu plaćanja, sve dok tužitelj nije odbio tu uplatu od strane tužene, nakon čega je obvezu plaćanja preuzela tužiteljeva kćerka, a tuženoj je isto bilo onemogućeno. Poslije tog razdoblja, kćerka tužitelja istog prebacuje u dom u K. i ista brani tuženoj bilo kakav kontakt ili brigu o tužitelju.

3. Rješenjem Općinskog suda u S., Stalna služba u M. posl. br. 74 P Ob-111/18 od 3. prosinca 2018. god. utvrđen je prekid postupak u ovoj pravnoj stvari jer je tužitelj F.Ć. – C. iz S., B.D. 6, OIB: preminuo.

4. Sukladno Zakonu o područjima i sjedištima sudova ("Narodne novine" br. 67/18, dalje u tekstu ZPISS), Općinski sud u M. ustanovljen je kao samostalan sud i počeo je s radom 1. siječnja 2019. godine.

5. Rješenjem Općinskog suda u M. posl. br. 6 P Ob-78/19 od 6. ožujka 2019. god. nastavljen je postupak s novooznačenim tužiteljima pod 1) L.Ć. – C. iz S., I. R. 22, OIB: i pod 2) J.E. rođ. Ć. – C. iz S., R. 22, OIB:, kao nasljednicima pok. F.Ć. – C., kako je to predloženo u podnesku tužitelja od pod 1) i 2) od 29. siječnja 2019. god.

6. Postupajući po izjavljenoj žalbi tužene na rješenje o nastavku postupka posl. br. P Ob-79/19 od 6. ožujka 2019. god. Županijski sud u Z., rješenjem posl. br. 24 Gž Ob-633/2019-2 od 25. rujna 2019. god. odbio je kao neosnovanu žalbu tužene i potvrdio rješenje Općinskog suda u M. posl. br. P Ob-78/19 od 6. ožujka 2019. god.

7. Po provedenom dokaznom postupku, Općinski sud u M. je presudom od 19. siječnja 2024., poslovni broj P Ob-78/2019 prihvatio tužbeni zahtjev tužiteljica pod 1) i pod 2) za utvrđenje da je bila osnovana tužba radi razvoda braka koji je sklopljen dana 8. kolovoza 2009. između F.Ć.-C., rođenog g. i S.Ć.C. rođene g., upisanog u maticu vjenčanih matičnog područja S. za godinu pod rednim brojem .., a koja tužba je bila podnesena od strane tužitelja F.Ć.-C., OIB:, protiv tuženice S.Ć. C., OIB:, te bila zaprimljena kod Općinskog suda u S. dana 23. veljače 2018. g. pod br. P Ob-111/2018. Ujedno je točkom II. presude naloženo tuženoj da u roku od petnaest dana i pod prijetnjom ovrhe naknaditi tužiteljicama pod 1) i 2) parnični trošak u iznosu od 603,08 eura, sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana donošenja prvostupanjske odluke pa do isplate.

8. Odlučujući o žalbama stranaka, Županijski sud u Z. je rješenjem posl. br. Gž Ob-133/2024-2 od 30. travnja 2024. tu presudu ukinuo zbog bitne povrede odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. U ukidnoj odluci drugostupanjski sud je, u bitnome, ocijenio da se utvrđenja o parničnoj sposobnosti pok. F.Ć.-C. nisu mogla temeljiti na nalazu i mišljenju vještaka dr. N.S. od 29. siječnja 2023. jer je taj nalaz bio utemeljen isključivo na iskazu dr. I.U., kojega su tužiteljice privatno angažirale radi procjene psihičkog stanja svoga oca, a ne na konkretnoj medicinskoj dokumentaciji prednika tužiteljica, pri čemu se u spisu tada nalazio samo dio zdravstvenog kartona (za razdoblje od 22. prosinca 2017. do 19. studenog 2018.). Prvostupanjskom sudu naloženo je da u ponovljenom postupku prvenstveno pribavi kompletni zdravstveni karton i kompletnu medicinsku dokumentaciju pok. F.Ć.-C. te da potom naloži vještaku dr. N.S. da na temelju cjelokupne medicinske dokumentacije, a ne na temelju iskaza vještaka U., utvrdi je li pok. F.Ć.-C. bio parnično sposoban i je li mogao shvatiti značenje svojih postupaka prilikom davanja punomoći odvjetniku za podnošenje tužbe i pokretanje parnice za razvod braka protiv tuženice. Ukazano je i na proturječnost razloga ranije

prvostupanjske presude glede proteka roka od godine dana od prestanka bračne zajednice u odnosu na dan podnošenja tužbe, o čemu će biti riječi u nastavku ovog obrazloženja.

9. Predmet je u ponovljenom postupku proslijeđen na odlučivanje Općinskom sudu u S. pod posl. br. P Ob-320/2024 i to sukladno odredbi čl. 5. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o područjima i sjedištima sudova ("Narodne novine" broj 21/2022)

10. Odredbom čl. 380. Obiteljskog zakona ("Narodne novine" br. 103/15, 98/19 i 47/20, dalje: ObZ) propisano je da osobe koje ostvaruju pravo na nasljedstvo iza umrlog bračnog druga koji je podnio tužbu radi razvoda braka mogu nastaviti postupak radi utvrđivanja da je tužba bila osnovana ako od smrti ostavitelja nije proteklo više od šest mjeseci, a nakon isteka toga roka zahtjev se može istaknuti samo u posebnom parničnom postupku.

11. Iz smrtnog lista Matičnog ureda S., klasa: 223-04/18-005/4044, ur. broj: 2181-06-02-18-1 od 27. studenog 2018. (list 73 spisa) proizlazi da je F.Ć.-C., OIB:, rođen, preminuo dana, a činjenica smrti upisana je u maticu umrlih matičnog područja s. za godinu 2018. pod rednim brojem dana 27. studenog 2018.

12. Iz rodnog lista Matičnog ureda S., klasa: 223-02/18-04/17642, ur. broj: 2181-06-02-18-1 od 27. studenog 2018. (list 77 spisa) i rodnog lista Matičnog ureda S., klasa: 223-02/18-04/17643, ur. broj: 2181-06-02-18-1 od 27. studenog 2018. (list 78 spisa) proizlazi da su tužiteljice pod 1) i 2) kćeri sada pok. F.Ć.-C., što ni sama tuženica ne spori.

13. Prijedlog zakonskih nasljednica za nastavak prekinutog postupka zaprimljen je 29. siječnja 2019., dakle unutar roka propisanog citiranom odredbom čl. 380. ObZ-a. U tom su prijedlogu tužiteljice uredile tužbeni zahtjev tako da glasi na utvrđenje da je tužba koju je njihov prednik, sada pok. F.Ć.-C., podnio protiv tuženice radi razvoda braka bila osnovana, pa je sud na ročištu 19. veljače 2020. raspravnim rješenjem dozvolio preinaku tužbenog zahtjeva sadržanu u podnesku od 29. siječnja 2019., budući da je zahtjev postavljen u skladu s odredbom čl. 380. ObZ-a.

14. U ponovljenom postupku sud je postupio po uputi drugostupanjskog suda iz rješenja posl. br. GŽ Ob-133/2024-2 od 30. travnja 2024. na način da je pribavljen kompletni zdravstveni karton pok. F.Ć.-C., izdan po liječnicima opće medicine, koji obuhvaća razdoblje od 20. siječnja 2011. do posljednjeg upisa od 19. studenog 2018., kao i pripadajuća medicinska dokumentacija. Rješenjem od 28. kolovoza 2025. sud je odredio dopunu medicinskog vještačenja po stalnom sudskom vještaku za psihijatriju dr. N.S. te je vještak pozvan razmotriti cjelokupnu dokumentaciju koja prileži spisu i neovisno o iskazu vještaka psihijatra dr. U., dostaviti pisani nalaz i mišljenje na okolnost utvrđenja parnične sposobnosti pok. F.Ć.-C., točnije je li isti bio sposoban za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka prilikom ispuštanja punomoći odvjetniku za podnošenje tužbe i pokretanje parnice za razvod braka protiv tuženice dana 22. veljače 2018. Vještak je sudu dostavio dopunski nalaz i mišljenje od 27. listopada 2025. (list 424 spisa), a na ročištu održanom 20. svibnja 2026. neposredno je saslušan, čime je strankama omogućeno postavljanje pitanja i stavljanje prigovora na dopunjeno vještačenje.

15. U dokaznom postupku sud je izveo dokaze uvidom i čitanjem isprava koje prileže spisu, i to: posebne punomoći opunomoćitelja F.Ć.-C. od 22. veljače 2018. (list 4 spisa), izvatka iz matice vjenčanih Matičnog ureda S., klasa: 223-06/09-09/680, ur. br. 2181-06-09-1 od 8. kolovoza 2009. (list 5-6 spisa), Ugovora o kupoprodaji od 21. studenog 2007. (list 7-9 spisa), Ugovora o doživotnom uzdržavanju od 7. srpnja 2009. s potvrdom o solemnizaciji privatne isprave javnog bilježnika V.B. iz S. br. OV-4851/09 od 7. srpnja 2009. (list 10-12 spisa), Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 1. rujna

2016. (list 13-16 spisa), vjenčanog lista Matičnog ureda M., klasa: 223-03/16-003/591, ur. br. 2181-06-02-16-1 od 25. kolovoza 2016. (list 17 spisa), specijalne punomoći S.Ć.-C. od 26. kolovoza 2016. (list 18-19 spisa), potvrde o isplati kupoprodajne cijene u cijelosti s tabularnom izjavom od 12. listopada 2016. (list 20-21 spisa), preslika e-maila pošiljatelja B.F., odvjetnika u M., upućenog Centru za socijalnu skrb B. od 15. svibnja 2017. s priloženom molbom za postupanje S.Ć.C. od 15. svibnja 2017. (list 22-25 spisa), zapisnika CZSS B.-S., klasa: 551-03/17-03/12, ur. br. 2104-10-02/05-17-02 od 17. svibnja 2017. (list 26-27 spisa), izvješća – izrade mišljenja i službene zabilješke CZSS B.-S., klasa: 551-03/17-03/12, ur. br. 2104-10-02/05-17-03 od 17. svibnja 2017. (list 28 spisa), dopisa CZSS B., klasa: SL/01, ur. br. 2104-10-03/2-18-0001 od 12. veljače 2018. (list 29 spisa), dopisa PU Splitsko-dalmatinske, Sektora upravnih i inspeksijskih poslova br. 511-12-19-1807/18 IP od 7. veljače 2018. s uvjerenjem o prebivalištu S.Ć.-C. (list 33-34 spisa), dopisa PU S-D, PP M. br. 511-12-29-02/8-53-36/18 od 23. kolovoza 2018. (list 53 spisa), Sporazuma o reguliranju međusobnih odnosa od 11. svibnja 2017. (list 57-59 spisa), medicinskog nalaza prof. dr. sc. I. U., dr. med., neuropsihijatra, od 15. ožujka 2018. (list 61-64 spisa), smrtnog lista (list 67, 73 spisa), rodni listova tužiteljica (list 77 i 78 spisa), dopisa Zagrebačke banke d.d. od 24. veljače 2021. (list 123 spisa) te zdravstvenog kartona pacijenta F.Ć.-C (list 136-150 spisa); nadalje, izvršen je uvid u spis Općinskog suda u S. posl. br. PO-79/14; izveden je dokaz saslušanjem tužiteljica pod 1) i 2) i tuženice u svojstvu parničnih stranaka (list 107-117 spisa) te saslušanjem svjedoka dr. I.U. (list 124-128 spisa); izveden je dokaz medicinskim vještačenjem po ovlaštenom sudskom vještaku dr. med. N.S., specijalistu psihijatrije, uvidom u njegov nalaz i mišljenje od 29. siječnja 2023. (list 162-168 spisa), a u ponovljenom postupku i uvidom u kompletni zdravstveni karton i medicinsku dokumentaciju pok. F.Ć.-C., uvidom u dopunski nalaz i mišljenje istog vještaka od 27. listopada 2025. (list 424 spisa) te neposrednim saslušanjem vještaka na ročištu 20. svibnja 2026. Nakon toga sud je, cijeneći rezultate provedenog dokaznog postupka, temeljem odredbi čl. 7. i 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22, dalje: ZPP), odlučio kao u izreci.

16. Među strankama je sporno, pa je valjalo utvrditi, je li osnovan zahtjev tužiteljica pod 1) i 2) na utvrđenje da je bila osnovana tužba radi razvoda braka sklopljenog 8. kolovoza 2009. između F.Ć.-C., rođenog, i S.Ć.C., rođene, upisanog u maticu vjenčanih matičnog područja S. za godinu pod rednim brojem ..., koju je tužbu podnio tužitelj F.Ć.-C. protiv tuženice S.Ć.C. i koja je zaprimljena kod Općinskog suda u S. 23. veljače 2018. pod br. P Ob-111/2018. U okviru toga sporno je, prije svega, je li prednik tužiteljica u vrijeme davanja punomoći odvjetniku za podnošenje tužbe za razvod braka, odnosno u vrijeme podnošenja tužbe, bio parnično sposoban te sposoban za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka, kao i da li je bio ispunjen jedan od uvjeta za razvod braka iz čl. 51. toč. 2. ili toč. 3. ObZ-a, odnosno da li su bračni odnosi stranaka bili teško i trajno poremećeni i/ili da li je od prestanka bračne zajednice protekla godina dana.

17. Uvidom u posebnu punomoć opunomoćitelja F.Ć.-C od 22. veljače 2018. (list 4 spisa) utvrđeno je da je opunomoćitelj tom punomoći ovlastio odvjetnika V. M. iz S. da u njegovo ime podnese tužbu za razvod braka protiv S.Ć.C., rođene OIB:, te da ga zastupa u sudskom postupku u povodu te tužbe, s ovlaštenjem poduzimanja svih procesnih radnji.

18. Iz izvotka iz matice vjenčanih Matičnog ureda S., klasa: 223-06/09-09/680, ur. br. 2181-06-09-1 od 8. kolovoza 2009. (list 5-6 spisa) razvidno je da je u maticu

vjenčanih matičnog područja S. za godinu 2009. pod rednim brojem 666 upisano sklapanje braka dana 8. kolovoza 2009. u S. između ženika F.Ć.C., OIB:, rođenog 23. svibnja 1943., s prebivalištem u S., I.R. 22, od oca F.Ć.C. i majke M.Ć.C., i nevjeste S.J.I., OIB:, rođene, s prebivalištem u S., S. 9, od oca I.J. i majke A.J., uz naznaku da kao zajedničko prezime uzimaju prezime ženika. Isto proizlazi i iz vjenčanog lista Matičnog ureda M., klasa: 223-03/16-003/591, ur. br. 2181-06-02-16-1 od 25. kolovoza 2016. (list 17 spisa), u kojem je kao prezime nakon sklapanja braka naznačeno Ć.C..

19. Sud je izvršio uvid i u Ugovor o kupoprodaji od 21. studenog 2007. (list 7-9 spisa), Ugovor o kupoprodaji nekretnine od 1. rujna 2016. (list 13-16 spisa), specijalnu punomoć S.Ć.-C. od 26. kolovoza 2016. (list 18-19 spisa) i potvrdu o isplati kupoprodajne cijene s tabularnom izjavom od 12. listopada 2016. (list 20-21 spisa). Budući da se njihov sadržaj odnosi na visinu uloga i vlasničke udjele u kupnji stana, dakle na pitanja bračne stečevine izvan predmeta ovog postupka (čl. 380. ObZ-a), sud ga posebno ne analizira ni ne ocjenjuje; sama činjenica prodaje toga stana i njezin značaj za ocjenu bračnih odnosa razmatraju se u t. 40. ovog obrazloženja, na temelju drugih dokaza.

20. Uvidom u preslik e-maila pošiljatelja B.F., odvjetnika u M., upućenog Centru za socijalnu skrb B.-S. dana 15. svibnja 2017., s priloženom molbom za postupanje S.Ć.C. od istog datuma (list 22-25 spisa), utvrđeno je da je tuženica tim putem od nadležnog Centra zatražila pomoć i skrb za svoga supruga F.Ć.-C., rođenog, koji živi na adresi B.D. 6 u S.. U rukom pisanoj zamolbi pomoć se traži zbog nemogućeg suživota te psihičkog i fizičkog maltretiranja koje, kako se navodi, traje otkako se tuženica udala za njega; ističe se, među ostalim, da je svakodnevno ponižavana, maltretirana i zlostavljana od strane muža, da joj nije dopuštao izbijanje iz kuće dulje od dva sata, da joj je branio raditi, da je psihički posve rastresena, svakodnevno plače i pada u depresiju, da tako više ne može živjeti, da je pronašla čovjeka koji će se brinuti o suprugu, ali ga je on otjerao, te da živi pod prijetnjom supruga i njegovih kćeri iz prvog braka, na rubu živčanog sloma. Navodi se da je iz zajedničkog doma otišla 14. svibnja 2017. u 11 sati, da je 15. svibnja 2017. u 8 sati preko susjede telefonski provjerila da je sve bilo u redu sa F., da je suprug sam u stanu te se moli obilazak i postupanje Centra.

21. Iz dopisa PU Splitsko-dalmatinske, Sektora upravnih i inspekcijskih poslova, Službe za upravne poslove br. 511-12-19-1807/18 IP od 7. veljače 2018., uz koji je priloženo uvjerenje o prebivalištu (list 33-34 spisa), utvrđeno je da je na zahtjev odvjetnika V.M. izdano uvjerenje o prebivalištu S.Ć.C., OIB:, s prijavljenim boravištem u M., T. 4. s. .. br. 2/3, dok je prema priloženom uvjerenju od 7. veljače 2018. br. 511-12-19-16-1117/2018 imenovana od 21. listopada 2016. imala prijavljeno prebivalište na adresi S., B.D. 6. Iz dopisa PU SD, PP M. br. 511-12-29-02/8-53-36/18 od 23. kolovoza 2018. (list 53 spisa) proizlazi da je terenskom provjerom, obavljenom na traženje suda, utvrđeno da tuženica nije zatečena na označenim adresama u M. i P., već da boravi na prijavljenoj adresi boravišta od 2. kolovoza 2018., kao podstanarka, u M. na adresi K.M. 18 (stan J.).

22. Uvidom u Sporazum o reguliranju međusobnih odnosa od 11. svibnja 2017. (list 57-59 spisa) utvrđeno je da su ga sklopile S.Ć.C. iz S., B.D. 6, OIB:, i Z. K. iz V., M. F. 13, OIB:, Člankom 2. Sporazuma tuženica se obvezala Z.K. omogućiti nesmetano stanovanje u kući u S. na adresi B.D. 6 ili u stanu u S., R. 22, od 15. svibnja 2017. na neodređeno vrijeme, dok se Z.K. obvezao brinuti o kućanstvu tuženice i okućnici kuće u S. te joj pomagati oko brige i skrbi o njezinom bolesnom suprugu. Člankom 3. Sporazuma tuženica se obvezala za navedene usluge isplaćivati Z. K.

mjesečno, svakog 1. u mjesecu za tekući mjesec, iznos od 500 eura u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate, uz odricanje od potraživanja naknade za stanarinu i troškove stanovanja. Potpisi ugovornih strana ovjereni su kod javnog bilježnika D.M. iz S. pod brojem OV-2470/17 dana 11. svibnja 2017.

23. Iz dopisa Zagrebačke banke d.d. od 24. veljače 2021. (list 123 spisa) proizlazi da pok. F.Ć.C., OIB:, i S.Ć.C., OIB:, od 2016. godine nadalje nemaju otvorenih računa u toj banci.

24. Uvidom u spis Općinskog suda u Splitu posl. br. Po-79/14 utvrđeno je da je riječ o postupku pokrenutom po tužbi tužitelja F.Ć.C. protiv tužene L.Ć.C., ovdje tužiteljice pod 1), radi utvrđenja ništetnosti ugovora o doživotnom uzdržavanju od 2. studenog 2010. Postupak je dovršen tako da se tužitelj odrekao tužbenog zahtjeva, što je utvrđeno pravomoćnim rješenjem Županijskog suda u S. posl. br. GŽ-1716/2017 od 21. srpnja 2017. (ispravljenim rješenjem od 22. rujna 2017.), kojim je ujedno ukinuta presuda Općinskog suda u S. od 6. travnja 2017. posl. br. PO-79/14, nakon čega je donesena presuda na temelju odricanja Općinskog suda u S. posl. br. PO-79/14 od 20. travnja 2018., pravomoćna 18. svibnja 2018., kojom su odbijeni glavni i podredni tužbeni zahtjevi usmjereni na utvrđenje ništetnosti, poništaj odnosno raskid navedenog ugovora o doživotnom uzdržavanju.

25. Na ročištu 29. siječnja 2021. saslušane su tužiteljice pod 1) i 2) te tuženica u svojstvu parničnih stranaka (list 107-117 spisa).

26. Tužiteljica pod 1) L.Ć.C. u bitnome je iskazala da ju je otac sredinom svibnja 2017. telefonski obavijestio da ga supruga, ovdje tuženica, namjerava napustiti i odseliti kod svoga sina u P. te da je pronašla nepoznatu mušku osobu koja bi se brinula o njemu, s čime se on nije slagao jer tu osobu nije ni poznavao. Tom pozivu isprva nije pridala veću važnost jer ju je otac i ranije znao zvati govoreći da mu tuženica prijeti odlaskom, no do njega dotad nije došlo. Nekoliko dana kasnije susjed iz S. javio je njezinoj majci da mu se čini da je otac ostao sam; pokušala je telefonski dobiti oca i tuženicu, ali ni jedno nije odgovaralo na pozive. Shvativši da ocu mora osigurati cjelodnevnu skrb, kontaktirala je Dom za starije "M.K." u S. te je s vlasnikom Doma M.B. otišla u očevu kuću, ne želeći ići sama jer nije znala u kakvom će ga stanju zateći. Otac, slabo pokretan i oštećena vida uslijed više moždanih udara, zatečen je kako sjedi na kauču u razgovoru s djelatnikom CZSS S., u izrazito lošem stanju, evidentno zapušten, pothranjen i pomokren; bio je inkontinentan, a u tom trenutku bez pelene; u kući gotovo da nije bilo hrane, ispod njega su bili opušci i prolivena šalica kave. Nakon razgovora s djelatnikom Centra otac je, shvativši da više ne može ostati sam, pristao istoga dana preseliti u Dom, gdje su se ona i sestra nastavile brinuti o njemu, uz svakodnevne telefonske kontakte, dostavu lijekova i posjete. Iskazala je da razmirice oca i tuženice tijekom braka nisu bile uobičajene bračne razmirice već dosta intenzivne, premda bez fizičkog nasilja i policijskih intervencija, te da bi je otac u strahu zvao govoreći da ga tuženica želi napustiti. Nakon razgovora s djelatnikom Centra otac joj je rekao da je izrazito razočaran i ljut što ga je tuženica napustila; kasnije joj je kazao i da se osjeća prevarenim, osobito zbog novca od stana u čijoj je kupnji sudjelovao sa 60% iznosa, a od čije prodaje nije dobio ništa. Bračna zajednica oca i tuženice nakon svibnja 2017. ni na koji način nije ponovno uspostavljena do očeve smrti. Otac je izrazio želju da se njegov brak s tuženicom razvede te je radi toga kontaktirao odvjetnika; ujedno je izrazio želju da ugovor o doživotnom uzdržavanju koji je imao zaključen s njom (tužiteljicom pod 1) ostane na snazi i da se ona nastavi brinuti o njemu, zbog čega je htio obustaviti postupak koji je protiv nje vodio radi utvrđenja ništetnosti tog ugovora. Prema njezinoj ocjeni, otac nakon svibnja 2017. fizički nipošto

nije bio u stanju sam se brinuti o sebi, no bio je apsolutno razborit i sposoban za rasuđivanje.

27. Tužiteljica pod 2) J.E. u cijelosti je ostala kod navoda svoje sestre, tužiteljice pod 1). O odlasku tuženice i smještaju oca u dom zna iz svakodnevnih kontakata sa sestrom. Iskazala je da je i njoj osobno otac izražavao osjećaj prevarenosti te joj je, u jednoj posjeti s djecom, dva do tri mjeseca nakon dolaska u dom, sam rekao da se želi razvesti od tuženice. Navela je i da joj je otac u više navrata govorio, znajući da je razvedena s dvoje malodobne djece, da na svojim računima ima veći iznos novca te da će joj pomoći ako njezin bivši suprug ne bude doprinosio za uzdržavanje djece; kada je sestra preuzela punomoć i brigu o ocu, utvrđeno je, još za očeva života, da na računima novca nema, zbog čega se otac i radi toga osjećao prevarenim. Očeve nesuglasice s tuženicom, koliko joj je poznato, bile su isključivo verbalne naravi. Kada je oca posljednji put vidjela prije preseljenja u dom, ostavio je na nju dojam zapuštenosti: bio je u odrpanoj odjeći na više mjesta progorenoj cigaretama, a higijena mu nije bila kao ranije.

28. Tuženica S.Ć.C. u svom je iskazu, u bitnome, navela da se s F. upoznala 2004., da su se nakon pet godina veze vjenčali, da je 2007. prodavala svoj stan u M. (naslijeđen od roditelja) i kupila stan u S., pri čemu joj je F., koji je tada prodao poslovni prostor, "uskočio" sa 60% kupoprodajne cijene, a ostatak od 40% financirala je sama, s time da je, nakon što je prodala stan u M., F. vratila njegov udio; da su zaključili ugovor o doživotnom uzdržavanju u kojem je bio naveden stan u S., kako bi F. u njemu mogao stanovati, a ona se o njemu brinuti. Nakon umirovljenja F. je doživio prvi moždani udar, zbog čega je dala otkaz na stalnom radnom mjestu i nastavila se brinuti o njemu; bio je teško pokretan i s 80% oštećenim vidom, a kao pušač zahtijevao je stalni nadzor jer bi od cigareta progorijevala odjeća i namještaj. Drugi moždani udar pretrpio je dvije godine kasnije, kada je privremeno oslijepio, a vid mu se potom vratio 20%; nakon toga je slomio bedrenu kost te je za vrijeme bolničkog oporavka potpisao ugovor o doživotnom uzdržavanju s kćeri, ovdje tužiteljicom pod 1). Opisala je da je F. nakon jednog razdoblja bio dezorijentiran, depresivan, bez apetita i volje, da je znao najosnovnije stvari te da se dva puta pokušao ozlijediti nožem, kao i da je odbijao nositi pelene, što joj je sve bilo iznimno teško. Brak je opisala kao tolerantan, miran i povučen, s razmiricama i svađama kao u svakom braku, ali zanemarivima, bez potrebe da itko intervenira. Deset godina nakon života u S. preselili su u S., u F. kuću, gdje su živjeli povučeno; povremeno je radila kao zamjena u struci, a stalni posao je odbijala zbog brige o suprugu, za koju je tražila pomoć CZSS-a i župnog ureda. Iskazala je da joj je F. rekao da želi da se o njemu brinu njegova djeca i da ona ode, rastereti se i odmori, pa joj je sin K.I. pronašao sezonski posao u restoranu u P., gdje je počela raditi 15. svibnja 2017., o čemu je obavijestila F. kćer, CZSS i policiju; za skrb o F. angažirala je Z.K., s kojim je zaključila sporazum priložen u spisu, no F. se s time nije suglasio i nakon četiri dana ga je otjerao, ne želeći da se ta osoba brine o njemu. U P. je otišla 14. svibnja 2017. i F. je jedan dan ostao sam u kući; potom je, po vlastitom iskazu, radi ubrzanja postupanja CZSS-a napisala izjavu (list 23-25 spisa) u kojoj su, kako je izričito navela pred sudom, izneseni neistiniti navodi o svakodnevnom ponižavanju, maltretiranju i zlostavljanju od strane supruga, a što je učinila jer se i prije obraćala Centru koji nije reagirao niti joj pomogao da se F. smjesti u dom. Dva dana kasnije Centar ju je obavijestio da je došla F. kći i da je on smješten u dom. Prvi mjesec smještaja je platila, sredila je plaćanje dopunskog osiguranja i posmrtnu pripomoć, no daljnji kontakt s F. bio joj je, kako tvrdi, onemogućen i zabranjen, pa je angažirala N. Z. iz S. da ga posjećuje i izvještava je; za premještaj u dom u K. nije znala niti je za njega dala privolu, a za F. smrt doznala je preko brata. Iskazala je da F. nikada, kao ni

ona, nije izražavao želju za razvodom, da to nije bio brak iz računice te da je primitkom tužbe bila iznenađena. Na izričito i višekratno ponovljeno pitanje suda vezano za ugovor o doživotnom uzdržavanju koji je F. zaključio s njom, odgovorila je da joj je F. rekao da po tom ugovoru ona nema više nikakvih obveza prema njemu, te da je ona tu njegovu volju poštivala; imala je namjeru financijski pomagati njegove potrebe, povremeno mu je slala pakete, a novčano od nje ništa nije tražio. Glede stanja supruge na dan 14. svibnja 2017. iskazala je da je, prema njezinu laičkom mišljenju, F. bio djelomično sposoban za rasuđivanje, da je kod njega bilo lagane demencije, da se povremeno gubio, gubio koncentraciju i bio zaboravan, da je znao odgovoriti na najosnovnija pitanja, ali da nije znao pisati niti je mogao zaključivati i donositi odluke; istodobno je navela da je upravo F. donio odluku da se Z.K. o njemu ne brine i da je u toj odluci bio decidan, kao i da se na dan 14. svibnja 2017. suglasio s njezinim odlaskom na rad u P. Novac od prodaje stana u S. (73.000,00 eura) darovala je sinu K.I., bez ugovora o darovanju u posebnom obliku, navodeći da je on njezin skrbnik, premda o tome ne postoji nikakva isprava, već je to sama tako odlučila. Potvrdila je da nakon svog odlaska 14. svibnja 2017. sa suprugom više nije uspostavila zajednički život.

29. Uvidom u zapisnik CZSS B.-S., klasa: 551-03/17-03/12, ur. br. 2104-10-02/05-17-02 od 17. svibnja 2017. (list 26-27 spisa), sastavljen 16. svibnja 2017. povodom zamolbe za postupanje i obilazak F.Ć.C., utvrđeno je da je F.Ć.C. u izjavi danoj na zapisnik socijalnom radniku M.M. naveo da je u drugom braku sa suprugom S. Ć. C., s kojom ima sklopljen ugovor o doživotnom uzdržavanju po kojem je ona dužna skrbiti o njemu, da ga je supruga unatoč tome prije dva dana napustila i otišla kod svoga sina u M., da trenutno sam živi u vlastitoj kući, bez hrane i spremljenog toplog obroka, da nema tko o njemu brinuti te da se zbog starosti i vlastite nemoći nije u stanju samostalno brinuti o sebi, pa se suglasio da mu se osigura smještaj u domu za starije i nemoćne ako ne postoji druga mogućnost rješavanja njegova zbrinjavanja. Ujedno je izjavio da ga je toga dana došla obići kći L.Ć.-C., koja brine o njemu, s kojom je u kontaktu i u dobrim odnosima i s kojom također ima sklopljen ugovor o doživotnom uzdržavanju, a da je sudski spor koji protiv nje vodi pokrenuo na nagovor supruge S.Ć.C.

30. Iz izvješća – izrade mišljenja i službene zabilješke CZSS B.-S., klasa: 551-03/17-03/12, ur. br. 2104-10-02/05-17-03 od 17. svibnja 2017. (list 28 spisa) proizlazi da je 15. svibnja 2017. elektroničkom poštom zaprimljena molba za postupanje S.Ć.C., zastupane po odvjetniku B.F. iz M., te da je očividno obavljenim 16. svibnja 2017. utvrđeno da je njezin suprug F.Ć.C., koji živi u S. u kući u svom vlasništvu na adresi B.D.6, zatečen u izrazito lošem stanju, bez hrane i ikakve skrbi te u nemogućnosti da se brine o sebi, a koju je skrb trebala osigurati supruga S.Ć. kao obveznica uzdržavanja i osoba koja s njim ima sklopljen ugovor o uzdržavanju. Konstatirano je da se F. uzdržava od starosne mirovine u iznosu od blizu 5.000,00 kn, da su ordinacija opće medicine i Hitna pomoć u S. istog dana upoznate s njegovom zdravstvenom situacijom te da je, zbog hitnosti slučaja, nedugo nakon dolaska kćeri L.Ć.C i M. B., predstavnika Obiteljskog doma "M.K." u S., F. odvezen u spomenuti dom, uz prethodno uzimanje izjave na zapisnik u kojoj je naveo da je sa smještajem suglasan. U kontaktu je bio miran i oskudne komunikacije, izjavio je da ga je supruga, s kojom ima ugovor o uzdržavanju, napustila 14. svibnja 2017. i otišla kod sina u M., da ugovor o uzdržavanju ima i s kćeri L. koja o njemu vodi računa, a da je sudski spor s kćeri pokrenuo na nagovor supruge S.

31. U dokumentaciji CZSS B.-S. konstatirano je, dakle, stanje sada pok. F. Ć-C u vremenu neposredno nakon što je tuženica napustila njihovo zajedničko boravište i

odselila u P., a te isprave tuženica ni na koji način nije osporila niti je predložila dokaze kojima bi njihov sadržaj bio doveden u sumnju.

32. Radi utvrđenja spornih činjenica vezanih uz zdravstveno stanje i sposobnost rasuđivanja prednika tužiteljica, sud je izvršio uvid u medicinski nalaz prof. dr. sc. I. U., dr. med., neuropsihijatra, od 15. ožujka 2018. (list 61-64 spisa) te je imenovani saslušan i kao svjedok. Iz navedenog nalaza proizlazi da je izrađen na zahtjev L. Č.-C., kćeri F.Č.-C., i odvjetnika V.M. kao punomoćnika, po nalogu njegove stranke F.Č.-C, na okolnost sposobnosti F.Č.-C u pogledu shvaćanja značenja i pravnih posljedica njegovih radnji u vrijeme podnošenja tužbe za razvod braka. U nalazu je navedeno da je izvršen uvid u priloženu sudsku i medicinsku dokumentaciju te da je s F. Č.-C. 13. ožujka 2018. u ambulanti, u nazočnosti kćeri L.Č.C. i odvjetnika V.M., obavljen razgovor u kojem je iznio podatke o sebi i o godinama u kojima su se odvijali značajni događaji u njegovom životu, izrazio želju da se zadrži ugovor o doživotnom uzdržavanju s kćeri L., da dio imovine pripadne njoj, a drugi dio drugoj kćeri i prvoj supruzi, te da se razvede njegov brak sa S.Č.C., koja ga je napustila, zbog čega je na nju ljut. Liječnik je u nalazu opisao da je imenovani samostalno pokretan, prisvjestan, uredno orijentiran u svim pravcima, nešto slabije u danima u tjednu, govora dizartričnog ali sasvim razumljivog, uredno kontaktibilan, psihomotorno adekvatan, afektivno slabije moduliran, nešto povišene anksioznosti, uredne pažnje, sposoban koncentrirati se na razgovor i davati suvisle odgovore u kratkim rečenicama, urednog tijeka misli, da adekvatno iznosi svoju zdravstvenu problematiku i opisuje situacije svojih dvaju brakova te razloge zbog kojih želi razvod drugog braka, da se intelektualno doima u granicama prosjeka, uz psihoorganski sindrom arteriosklerotske etiologije izražen u srednjem stupnju, te je zaključio da je sposoban za izražavanje svoje volje i raspolaganje svojom imovinom, upravljanje svojim pravnim poslovima u dogovoru sa svojim odvjetnikom, da razumije meritum pravne stvari i posljedice koje ona povlači te da slobodno upravlja svojom voljom.

33. Svjedok dr. I.U., saslušan na ročištu 20. travnja 2021. (list 124-128 spisa) na okolnost zdravstvenog stanja pok. F.Č.C. u vrijeme podnošenja tužbe, u bitnome je potvrdio sadržaj svog nalaza od 15. ožujka 2018. te opisao tijek pregleda obavljenog 13. ožujka 2018., koji je trajao gotovo sat vremena, uz prethodni detaljan pregled dostupne medicinske dokumentacije. Naveo je da je pregled želio sam F.Č.C., "kako sutra netko ne bi pobijao njegovu volju kojom raspolaže svojom imovinom", da je isti dao podatke o sebi i o osobama u pratnji, jasno govorio o godinama značajnih životnih događaja, izrazio želju da ostane na snazi ugovor o doživotnom uzdržavanju s kćeri L. te da se razvede njegov brak sa S.Č.C. jer ga je napustila, zbog čega je na nju ljut. Osvrćući se na vještačenje vještaka Č.L. od 30. travnja 2012., u kojem je bilo navedeno da ostavitelj tempore acti nije u dovoljnoj mjeri mogao pojmiti, odnosno da je bio nedostatne sposobnosti nedvojbeno rasuđivati, svjedok je iskazao da vještak prema nekim generalnim medicinskim stavovima razvija pretpostavke koje se u kasnijem tijeku nisu obistinile, pojasnivši da postoji tzv. moždana plastičnost, odnosno kapacitet mozga da se promjenama prilagođava i da ih više ili manje kompenzira, što se, prema dostupnoj dokumentaciji i osobnom pregledu, očito dogodilo i kod prednika tužiteljica, te da je, unatoč postupno progredijentnom procesu arterioskleroze koji pokazuje velike individualne varijacije, imenovani u vrijeme pregleda bio sposoban razumjeti meritum stvari, bio svjestan svoje volje kojom je slobodno upravljao i izričit u njezinu iskazivanju.

34. Na okolnost utvrđenja parnične sposobnosti F.Č.C., odnosno utvrđenja je li isti bio sposoban za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka prilikom ispuštanja punomoći odvjetniku V.M. iz S. po posebnoj punomoći od 22. veljače 2018. radi podnošenja tužbe za razvod braka protiv tuženice, u postupku je izveden dokaz

medicinskim vještačenjem po ovlaštenom sudskom vještaku dr. med. N.S., specijalistu psihijatrije. U svom prvotnom nalazu i mišljenju od 29. siječnja 2023. (list 162-168 spisa) vještak je naveo da je izvršio uvid u obimnu medicinsku dokumentaciju te je, ocijenivši iskaz specijalista psihijatrije dr. I.U. najrelevantnijim i najobjektivnijim činjeničnim dokazom, budući da opisuje psihičko stanje pok. F.Ć.C. datumski najbliže 22. veljači 2018. (pregled od 13. ožujka 2018.), zaključio da nema dokaza da bi parnične sposobnosti pok. F.Ć.C., točnije njegove sposobnosti za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka prilikom ispuštanja punomoći odvjetniku, bile kompromitirane. Upravo zato što je taj nalaz bio utemeljen ponajprije na iskazu dr. U., kojega su tužiteljice privatno angažirale, drugostupanjski je sud rješenjem posl. br. GŽ Ob-133/2024-2 od 30. travnja 2024. ukinuo raniju prvostupanjsku presudu i naložio dopunu vještačenja na temelju cjelokupne medicinske dokumentacije.

35. Postupajući po uputi drugostupanjskog suda, vještak dr. N.S. u dopunskom nalazu i mišljenju od 27. listopada 2025. (list 424 spisa) naveo je da je brižljivo pregledao cjelokupnu medicinsku dokumentaciju priloženu spisu, uključujući kompletni zdravstveni karton pok. F.Ć.C. izdan od strane liječnika opće medicine, koji obuhvaća razdoblje od 20. siječnja 2011. do posljednjeg upisa od 19. studenog 2018., te da je dopunski nalaz izrađen u skladu s uputom iz rješenja Županijskog suda u Z. od 30. travnja 2024., dakle na temelju cjelokupne medicinske dokumentacije, a neovisno o iskazu vještaka dr. U. Iz dopunskog nalaza proizlaze sljedeći, za odluku relevantni, zapisi: zapis u zdravstvenom kartonu od 2. veljače 2018. u kojem se navodi da se pacijent promijenio nakon moždanog udara, da više i da bi se tukao, nakon čega mu je propisana terapija anksiolitikom (oksazepam), dok se nakon toga u kartonu više ne nalaze zapisi koji bi se odnosili na njegovo psihičko stanje; zapis od 26. siječnja 2018. iz kojeg proizlazi da je zbog CVI-a bio na neurologiji od 16. do 19. siječnja 2018.; nalaz pulmologa s hitnog prijema od 15. veljače 2018., u kojem anamnestičke podatke daje kći, a u statusu se navodi da je osoba orijentirana i slabo pokretna; zapis od 6. travnja 2018. prema kojem nakon uvođenja Lasixa ima uredan krvni tlak, ali se brzo zamara i zapuhuje; specijalistički nalaz od 17. svibnja 2018., prema kojem je smješten u domu za starije osobe, otežano diše, no na upit o subjektivnim tegobama navodi da se osjeća perfektno, apetit mu je dobar, stolica i mokrenje uredni, ne puši te ne konzumira alkohol ni crnu kavu i negira preosjetljivost na lijekove; zapis od 12. srpnja 2018. u kojem se navodi da treba potvrditi s dijagnozama jer ima ročište, pa nije sposoban ići na sud; nalaz s hitnog prijema za plućne bolesti od 13. listopada 2018., u čijem se statusu navodi da je orijentiran i pokretan. U pregledanom zdravstvenom kartonu za razdoblje do 20. siječnja 2011. ne pronalazi se opis psihičkog statusa, već se na nekoliko mjesta navodi uzimanje anksiolitika zbog poteškoća sa spavanjem, kao i lijekova Coaxil i Normabel, a pod datumom 16. svibnja 2012. navedena je dijagnoza ICD recidivans i kortikalna sljepoća, uz konstataciju da je bolesnik ponovno doživio CVI lijevo, visoko frontalno, što se manifestiralo slabošću vida. Vještak je posebno istaknuo da u zdravstvenom kartonu nema zapisa koji bi uključivali psihijatrijske nalaze niti podataka da je imenovani zbog svog stanja ikada bio upućivan na pregled psihijatru; da mu je bilo preporučeno uzimanje lijekova iz klase antidepresiva i anksiolitika, koji se uobičajeno propisuju za tegobe iz anksiozno-depresivnog kruga i koji općenito ne dovode do distorzije percepcije realiteta; da se nakon zapisa od 2. veljače 2018. nigdje ne opisuju simptomi iz kruga psihoorganskog sindroma niti se uvode lijekovi iz klase antipsihotika koji bi implicirali teže izmijenjeno psihičko stanje, iz čega je za pretpostaviti da se njegovo stanje nakon toga stabiliziralo. Nadalje, vještak je naveo da iz iskaza koji je F.Ć.C. dao na raspravi kod Općinskog suda u S. 30. kolovoza 2011. ne pronalazi nesuvislog sadržaja, sumanutih ideja ili neadekvatne komunikacije, već

imenovani opširno i detaljno iskazuje. Konačno, vještak je istaknuo da su zapisi od 15. veljače 2018. (hitni pulmološki prijem, u kojem se osoba opisuje orijentiranom) i od 17. svibnja 2018. (koji sugerira da je osoba bila u stanju adekvatno razgovarati s liječnikom i odgovarati na pitanja o svojim funkcijama, navikama i eventualnim alergijama, bez opisa slabije kontaktibilnosti, nesuvislosti, dezorganiziranog sadržaja misli ili dezorijentacije) datumski najbliži spornom datumu 22. veljače 2018., kada je potpisana punomoć odvjetniku. Zaključno, mišljenje je vještaka da, uzevši u obzir sve navedeno u medicinskoj dokumentaciji i sudskom spisu, nema elemenata na temelju kojih bi se zaključilo da su parnične sposobnosti pok. F.Ć.C. i njegove sposobnosti za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka prilikom ispuštanja punomoći odvjetniku V. M. iz S. po posebnoj punomoći od 22. veljače 2018., radi pokretanja predmetnog postupka, odnosno podnošenja tužbe za razvod braka protiv tuženice, bile kompromitirane, odnosno da je na temelju cjelokupne medicinske dokumentacije i uvida u zdravstveni karton nazočan veći stupanj vjerojatnosti da su njegove parnične sposobnosti bile očuvane i da je bio sposoban za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka prilikom ispuštanja punomoći odvjetniku dana 22. veljače 2018.

36. Na ročištu 20. svibnja 2026. vještak dr. N.S. neposredno je saslušan. Vještak je najprije ispravio navod iz dopune nalaza i mišljenja od 27. listopada 2025. na listu 424 spisa, u četvrtom pasusu, posljednja rečenica, na način da iza riječi "ali su primijetili" treba stajati "da mu je lijeva ruka slabija", sukladno zapisu iz zdravstvenog kartona od 15. veljače 2018. Na pitanje zamjenika punomoćnika tuženice na temelju kojih konkretnih medicinskih pokazatelja zaključuje da je pok. F.Ć.C. dana 22. veljače 2018. bio parnično sposoban, vještak je pojasnio da se u vještačenjima ovakvog tipa svaka osoba smatra sposobnom za rasuđivanje, osim ako se medicinskom dokumentacijom nedvojbeno ne dokaže suprotno, te da se zaključci izvode na temelju medicinske dokumentacije koja je datumski najbliža kritičnom datumu iz spisa, a to je u konkretnom slučaju nalaz s hitnog prijema Klinike za plućne bolesti od 15. veljače 2018., u kojem se opisuje da je pacijent orijentiran i iz kojeg je vidljivo da uredno verbalizira određene anamnestičke podatke. Na daljnje pitanje znači li sama bilješka o orijentiranosti ujedno i očuvanu sposobnost rasuđivanja, vještak je ponovio da se svaka osoba smatra sposobnom za rasuđivanje dok se suprotno ne dokaže medicinskom dokumentacijom. Na upit suda pojasnio je da pojam "orijentiran" kao medicinski termin podrazumijeva da osoba daje adekvatne odgovore na pitanja gdje se nalazi i koji je datum te da je svjesna svoje trenutne zdravstvene ili druge situacije. Na pitanje je li uzeo u obzir da je pokojnik prije davanja punomoći pretrpio tri moždana udara, uključujući onaj od 2. veljače 2018., vještak je odgovorio da je uzeo u obzir sve podatke koji su mu bili dostupni iz priložene medicinske dokumentacije, pa tako i taj podatak. Na pitanje može li isključiti mogućnost da su moždani udari uzrokovali kognitivne smetnje relevantne za parničnu sposobnost na dan 22. veljače 2018., vještak je pojasnio da moždani udar ostavlja različite posljedice, kako u smislu fizičkih oštećenja tako i u smislu eventualnih kognitivnih oštećenja, no da u spisu ne pronalazi medicinskih zapisa koji bi govorili u prilog težih kognitivnih oštećenja nakon preboljelog moždanog udara. Na pitanje kako objašnjava medicinsku bilješku od 12. srpnja 2018. da pokojnik nije bio sposoban ići na sud, vještak je odgovorio da informacija o tome da netko ne može ići na sud ne daje uvida u psihičko stanje te osobe, budući da je neodlazak na sud itekako moguće povezati s lošim fizičkim stanjem. Konačno, na upit suda utječe li anksiolitik oksazepam, koji je pok. F.Ć.C. bio ordiniran, na sposobnost rasuđivanja, vještak je pojasnio da anksiolitici kao skupina lijekova za smanjenje anksioznosti mogu imati sedirajući učinak kao potencijalnu nuspojavu, no da je, imajući u vidu da je prema medicinskoj dokumentaciji u spisu osoba uzimala oksazepam samo jednom dnevno i

da nema zapisa o eventualnoj sediranosti, mišljenja da to nije utjecalo na njegovu sposobnost rasuđivanja.

37. Sud je u cijelosti prihvatio dopunski nalaz i mišljenje vještaka dr. med. N.S., specijalista psihijatrije, od 27. listopada 2025., zajedno s ispravkom i pojašnjenjima danim na ročištu 20. svibnja 2026., ocjenjujući ga jasnim, stručnim, potpunim i uvjerljivo obrazloženim. Za razliku od prvotnog nalaza i mišljenja od 29. siječnja 2023., dopunsko je vještačenje provedeno upravo na način na koji je to naložio drugostupanjski sud u ukidnoj odluci: na temelju cjelokupne medicinske dokumentacije i kompletnog zdravstvenog kartona pok. F.Ć.C. za razdoblje od 20. siječnja 2011. do 19. studenog 2018., dakle uključujući i razdoblje koje prethodi moždanim udarima, te neovisno o iskazu dr. I.U. Vještak je u dopunskom nalazu jasno naznačio na kojoj konkretnoj medicinskoj dokumentaciji temelji svoja utvrđenja, navodeći pojedinačne zapise iz zdravstvenog kartona i specijalističkih nalaza s njihovim datumima, uključujući i one koji bi mogli upućivati na promjene psihičkog stanja (zapis od 2. veljače 2018.), koje je zapise analizirao i stavio u odnos s daljnjim tijekom liječenja iz kojeg proizlazi da nakon uvođenja anksiolitika u kartonu više nema zapisa o psihičkim smetnjama, da simptomi iz kruga psihoorganskog sindroma nisu opisivani, da antipsihotici nisu uvođeni te da imenovani nikada nije bio upućen na psihijatrijski pregled. Svoju metodologiju vještak je na ročištu dodatno pojasnio na način koji sud ocjenjuje logičnim i sukladnim pravilima struke: polazi se od pretpostavke očuvane sposobnosti rasuđivanja koja se može oboriti samo medicinskom dokumentacijom, a zaključci se izvode iz dokumentacije datumski najbliže kritičnom datumu, što su u konkretnom slučaju nalaz od 15. veljače 2018., sedam dana prije potpisivanja punomoći, u kojem je pacijent opisan kao orijentiran i u stanju uredno verbalizirati anamnestičke podatke, te nalaz od 17. svibnja 2018., iz kojeg proizlazi da je bio u stanju adekvatno komunicirati s liječnikom. Vještak je pritom argumentirano odgovorio i na sve prigovore tuženičine strane: očitovao se o utjecaju tri moždana udara, uključujući i onaj od početka veljače 2018., navodeći da u spisu nema medicinskih zapisa koji bi upućivali na teža kognitivna oštećenja; o bilješci od 12. srpnja 2018., koju je uvjerljivo objasnio lošim fizičkim, a ne psihičkim stanjem; te o mogućem utjecaju ordiniranog oksazepama, koji je otklonio s obzirom na jednokratno dnevno doziranje i izostanak bilo kakvog zapisa o sediranosti. Konačno, valja istaknuti da nakon neposrednog saslušanja vještaka niti jedna stranka, pa tako ni tuženica po svom zamjeniku punomoćnika, nije imala prigovora na dopunjeno vještačenje.

38. Dopunski nalaz i mišljenje vještaka suglasni su i s ostalim izvedenim dokazima. Tako je i svjedok dr. I.U., čiji iskaz sud u ponovljenom postupku cijeni tek kao pomoćni i kontrolni dokaz, a ne kao temelj utvrđenja, opisao psihičko stanje prednika tužiteljica u ožujku 2018. na način koji odgovara slici koja proizlazi iz medicinske dokumentacije analizirane u dopunskom vještačenju. Nadalje, iz zapisnika CZSS B.S. od 17. svibnja 2017. proizlazi da je F.Ć.C. pred socijalnim radnikom suvislo i adekvatno iznio svoju životnu situaciju, uključujući okolnost da ga je supruga napustila, sadržaj ugovora o doživotnom uzdržavanju koje ima sklopljene sa suprugom i s kćeri te razloge pokretanja spora protiv kćeri, dok je i sama tuženica u svom iskazu navela da je upravo F.Ć.C. decidirano donio odluku da se Z.K. o njemu ne brine te da se suglasio s njezinim odlaskom na rad u P., čime je njegova sposobnost oblikovanja i izražavanja vlastite volje u razdoblju o kojem je riječ potvrđena i navodima same tuženice. Utoliko su navodi tuženice da imenovani "nije mogao zaključivati niti nekakve odluke donositi" u očitoj proturječnosti s drugim dijelovima njezina iskaza.

39. Slijedom navedenog, sud utvrđuje da je sada pok. F.Ć.C. u vrijeme ispuštanja posebne punomoći odvjetniku V.M. dana 22. veljače 2018., kao i u vrijeme podnošenja

tužbe za razvod braka 23. veljače 2018., bio parnično sposoban te sposoban za rasuđivanje i shvaćanje značenja i posljedica svojih postupaka, čime je podnošenjem tužbe jasno i valjano izražena njegova volja da se njegov brak s tuženicom razvede.

40. Preostaje ocijeniti je li takva valjano izražena volja tužitelja za razvodom bila utemeljena na zakonom propisanim razlozima iz čl. 51. st. 1. ObZ-a, odnosno jesu li bračni odnosi stranaka doista bili teško i trajno poremećeni. U tom pogledu valja poći od okolnosti da poremećenost bračnih odnosa nije nastupila naglo niti se svodi na izolirani događaj od 14. svibnja 2017., već je riječ o procesu koji je započeo ranije: već u rujnu 2016. tuženica je, kako sama priznaje, jednostrano i protivno izričitoj volji supruga prodala stan u S. (vidi i t. 19.), unatoč tome što joj je taj stan, sukladno ugovoru o doživotnom uzdržavanju od 7. srpnja 2009., jamčio pravo neometanog stanovanja do njegove smrti.

41. Da poremećaj odnosa nije bio tek izoliran događaj, potvrđuje i analiza vjerodostojnosti same obrane tuženice, koju sud u cjelini nije mogao prihvatiti kao istinitu i uvjerljivu. Tuženica je u molbi upućenoj CZSS B.S. 15. svibnja 2017. (list 23-25 spisa) navela da pomoć traži zbog nemogućeg suživota te psihičkog i fizičkog maltretiranja koje traje otkako se udala za supruga, da je svakodnevno ponižavana, maltretirana i zlostavljana te da je na rubu živčanog sloma, dok je u iskazu pred sudom ustvrdila da ti navodi nisu istiniti i da ih je iznijela isključivo radi ubrzanja postupanja Centra. Ovakvo očitovanje, kojim tuženica sama priznaje da je nadležnom javnopravnom tijelu svjesno iznijela neistinite tvrdnje kad joj je to odgovaralo, bitno umanjuje vjerodostojnost njezina iskaza u cjelini.

42. Iskaz tuženice proturječan je i u drugim, za odluku bitnim dijelovima. S jedne strane tvrdi da suprug nije mogao zaključivati ni donositi odluke, a s druge strane opisuje njegove izričite i decidirane odluke (odbijanje skrbi Z.K., suglasnost s njezinim odlaskom, očitovanje da po ugovoru o doživotnom uzdržavanju ona prema njemu više nema nikakvih obveza). Proturječan je i u pogledu okolnosti vlastitog napuštanja supruga: tuženica navodi da je godinama odbijala stalno zaposlenje i osobno se brinula o suprugu upravo zato što je, s obzirom na njegovo zdravstveno stanje (pušenje uz stalnu opasnost od požara, inkontinencija, sklonost samoozljeđivanju), uz njega netko morao biti trajno nazočan. Istodobno je nesporno da je 14. svibnja 2017. otišla raditi u P. i supruga ostavila bez skrbi, ne pričekavši potvrdu tužiteljica da će one preuzeti brigu o njemu. Zamjenska skrb pritom nije bila osigurana: osoba koju je ranije angažirala za njegovu njegu, Z.K., sukladno Sporazumu od 11. svibnja 2017. (list 57-59 spisa), već je četiri dana prije otjerana iz kuće jer se F.Ć.C. nije suglasio da se o njemu brine treća osoba, već je zatražio da se o njemu nastavi brinuti tužiteljica pod 1). To se pokazalo presudnim, budući da je suprug već sljedećih dana zatečen bez ikakve hrane i skrbi. Tuženica, dakle, i sama svojim iskazom potvrđuje da je svjesno napustila supruga u okolnostima za koje je, po vlastitom uvjerenju stečenom kroz godine zajedničkog života, znala da su za njega opasne.

43. Ni nakon odlaska tuženica nije poduzela ozbiljniji korak prema obnovi zajedničkog života. Nesporno je da je 14. svibnja 2017. iz zajedničkog kućanstva odnijela sve svoje stvari i odjeću, da zajednički život sa suprugom nakon toga nikada nije ponovno uspostavljen te da tuženica, osim povremenih telefonskih poziva u dom i posredovanja treće osobe (N.Z.), nije poduzela nijednu ozbiljniju radnju - obraćanje nadležnom tijelu radi omogućavanja kontakta, prijavu policiji ili drugi formalni korak - kojom bi osporila navodnu zabranu kontakta sa suprugom, niti je za svoje navode o toj zabrani predložila ijedan valjan dokaz. Ovakvu pasivnost sud cijeni i u svjetlu sadržaja spisa Općinskog suda u S. posl. br. Po-79/14, u koji je u ovom postupku izvršen uvid: iz vlastitog iskaza tuženice, danog u svojstvu svjedokinje u tom ranijem postupku,

proizlazi da je ona 2010. godine, u usporedivoj situaciji kada je suprug bio smješten u Dom za starije i nemoćne osobe u S. protivno svojoj volji uz otežan kontakt, poduzela niz odlučnih radnji - obraćanje policiji, javnom bilježniku, angažiranje poznanika kao svjedoka identiteta, izravne pregovore s ravnateljicom ustanove - te supruga u roku od nešto manje od mjesec dana preuzela iz te ustanove. Tu okolnost sud ne cijeni kao pravomoćno utvrđenu činjenicu iz predmeta Po-79/14, budući da je taj postupak naposljetku okončan odricanjem tužitelja od tužbenog zahtjeva, već isključivo kao sadržaj vlastitog ranijeg iskaza tuženice, koji ukazuje da je ona, kada je to doista htjela, bila i sposobna i voljna odlučno djelovati radi ponovne uspostave kontakta sa suprugom unatoč institucionalnim preprekama. Činjenica da ništa slično nije poduzela u razdoblju od svibnja 2017. do studenoga 2018., dok je istodobno gradila vlastitu, od supruga odvojenu životnu i radnu egzistenciju u M., dodatno umanjuje uvjerljivost njezine tvrdnje da je do prestanka i trajnog neobnavljanja bračne zajednice došlo isključivo zbog objektivne nemogućnosti, a ne zbog vlastite odluke i propuštanja.

44. Nasuprot tome, sud je poklonio vjeru iskazima tužiteljica pod 1) i 2), koji su međusobno suglasni, dosljedni i potkrijepljeni ispravama u spisu, ponajprije zapisnikom i izvješćem CZSS B.S. od 17. svibnja 2017., u kojima je i sam F.Ć.C.. Iz tih dokaza, dovedenih u međusobnu svezu, razvidno je da su bračni odnosi između sada pok. F.Ć.C. i tuženice bili teško poremećeni. Poremećaj pritom nije bio prolazan, već trajan: tužiteljeva volja za razvodom izražena je dosljedno i neovisno pred više osoba tijekom razdoblja od gotovo godinu dana - CZSS-u u svibnju 2017., kćerima u danima koji su uslijedili, svjedoku dr. I.U. u ožujku 2018., a formalno i davanjem posebne punomoći odvjetniku V.M. tek 22. veljače 2018. (list 4 spisa), dakle devet mjeseci nakon odlaska tuženice - bez ijednog znaka popuštanja ili pokušaja pomirenja s bilo koje strane sve do tužiteljeve smrti.

45. Odredbom čl. 51. st. 1. ObZ-a propisano je da će sud razvesti brak: ako oba bračna druga predlažu razvod braka na temelju sporazuma (toč. 1.); ako utvrdi da su bračni odnosi teško i trajno poremećeni (toč. 2.) ili ako je od prestanka bračne zajednice protekla godina dana (toč. 3.). U postupku koji se vodi u skladu s odredbom čl. 380. ObZ-a sud odlučuje isključivo o tome je li tužba za razvod braka bila osnovana.

46. Iz izloženih utvrđenja proizlazi da su već u vrijeme podnošenja tužbe, 23. veljače 2018., bračni odnosi tužitelja i tuženice bili teško i trajno poremećeni u smislu odredbe čl. 51. st. 1. toč. 2. ObZ-a, čime je tužba za razvod braka bila osnovana već po toj zakonskoj osnovi. Radi otklanjanja proturječnosti na koju je ukazano ukidnom odlukom, sud dodaje da se pretpostavka iz odredbe čl. 51. st. 1. toč. 3. ObZ-a, protek godine dana od prestanka bračne zajednice, u vrijeme podnošenja tužbe doista još nije bila ispunila, budući da je od faktičnog prestanka bračne zajednice 14. svibnja 2017. do podnošenja tužbe 23. veljače 2018. proteklo nešto više od devet mjeseci; međutim, postojanje pretpostavki za razvod braka prosuđuje se prema stanju u vrijeme zaključenja glavne rasprave (konkretno do smrti pok. F. koja je nastupila devet mjeseci nakon podnošenja tužbe), a rok od godine dana od prestanka bračne zajednice protekao je 14. svibnja 2018., dakle tijekom ovog postupka i još za života tužitelja (koji je preminuo 22. studenog 2018.), pri čemu bračna zajednica u međuvremenu ni na koji način nije bila ponovno uspostavljena, što je potvrdila i sama tuženica. Stoga je tijekom postupka, uz već ispunjenu pretpostavku iz čl. 51. st. 1. toč. 2. ObZ-a, bila ispunjena i pretpostavka iz čl. 51. st. 1. toč. 3. ObZ-a.

47. Slijedom svega iznesenog, sud je utvrdio da je sada pok. F.Ć.C. u vrijeme pokretanja predmetnog postupka bio sposoban za rasuđivanje i shvaćanje svojih postupaka te da je podnošenjem tužbe valjano izrazio svoju volju da se brak s tuženicom razvede, kao i da su bile ispunjene pretpostavke za razvod braka propisane

odredbom čl. 51. st. 1. toč. 2. i 3. ObZ-a. Stoga je sud utvrdio osnovanim zahtjev tužiteljica postavljen u skladu s odredbom čl. 380. ObZ-a i presudio kao u točki I/ izreke.

48. Odluka o trošku donesena je na temelju odredbe čl. 366. st. 1. ObZ-a, vodeći računa o okolnostima slučaja i ishodu postupka, pozivom na odredbu čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/1, 25/13, 89/14 i 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 dalje: ZPP-a) budući da je tužena u cijelosti izgubila spor.

49. Sukladno specijalnoj odredbi Tbr. 52. st. 4. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 138/23 i 107/25), na konkretni slučaj primjenjuje se Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15, dalje u tekstu: Tarifa), koja je bila na snazi u vrijeme pokretanja postupka, neovisno o tome kada je postupak okončan.

50. Tar. br. 7. toč. 3. Tarife propisuje da odvjetniku pripada jednokratna nagrada za cijeli, odnosno za svaki prvostupanjski postupak, u visini od 200 bodova, bez obzira na broj poduzetih radnji. Za razliku od Tar. br. 7. toč. 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 138/23 i 107/25), koja izričito propisuje da se postupak povodom ukidne odluke smatra novim prvostupanjskim postupkom, Tarifa iz 2012. sa kasnijim izmjenama i dopunama takvu odredbu ne sadrži. Ta okolnost, kao i sudska praksa nastala uz Tarifu prema kojoj stranci ne pripadaju dvije jednokratne nagrade jer se ukidanjem prvostupanjske presude i vraćanjem predmeta na ponovno suđenje postupak nastavlja, a ne započinje novi, upućuju na zaključak da odvjetniku pripada jedna, a ne dvije jednokratne nagrade. Navedeno je potvrdio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju poslovni broj Rev-1030/2022 od 11. listopada 2022.¹, prema kojem se, kada je nakon ukidne odluke predmet na koji se odnosi Tbr. 7. toč. 3. Tarife vraćen na ponovni postupak pred sudom prvog stupnja, strankama priznaje jedna jednokratna nagrada u visini od 200 bodova.

51. Nadalje, tužiteljicama je priznata jednokratna nagrada od 60 bodova na ime sastava žalbe protiv toč. II. presude (odluke o trošku) Općinskog suda u M. od 19. siječnja 2024., P Ob-78/2019 i odgovora na žalbu tužene protiv presude od 4. ožujka 2024., sukladno Tbr. 10. st. 2. Tarife prema kojoj za sastavljanje redovnih pravnih lijekova kao i odgovora protiv tih lijekova u parnicama iz Tbr. 7. toč. 2. odvjetniku pripada jednokratna nagrada u visini od 60 bodova.

52. Slijedom navedenog, tužiteljicama je priznat trošak zastupanja po odvjetniku u vidu jednokratne nagrade za cijeli prvostupanjski postupak u visini od 200 bodova (neovisno o broju poduzetih radnji) i u vidu jednokratne nagrade za pravne lijekove u visini od 60 bodova, dakle ukupno 260 bodova, odnosno 520,00 eura (prema Tbr. 49. st. 3. Tarife u vezi sa Tbr. 54. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika „Narodne novine“ broj 138/23 i 107/25). Navedeni iznos valjalo je uvećati za iznos PDV-a od 25% (130,00 eura) što daje ukupno 650,00 eura. Uvećanje tarifnih stavaka za zastupanje više osoba prema Tbr. 36. st. 1. Tarife nije primijenjeno jer tužiteljice isto nisu zatražile u popisu troška.

53. Tužiteljicama je priznat i trošak sudske pristojbe za tužbu u visini od 26,54 eura, trošak sudske pristojbe za presudu od 19. siječnja 2024. u visini od 26,54 eura, trošak sudske pristojbe na žalbu protiv rješenja o trošku od 11. veljače 2024. u visini od 13,27

¹ Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Rev 1030/2022-2 "Kad je nakon ukidne odluke predmet (smetanje posjeda, razvod braka, radni spor itd.) na koji se odnosi Tbr. 7.2 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15) vraćen na ponovni postupak pred sud prvog stupnja, u tom slučaju se strankama priznaje jedna jednokratna nagrada u visini 200 bodova."

eura te trošak sudske pristojbe na odgovor na žalbu tužene od 4. ožujka 2024. u visini od 6,64 eura, odnosno ukupno 72,99 eura, sukladno čl. 21. st. 1. toč. 4. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18) i Uredbi o Tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine" broj 53/19, 92/21, 37/23, dalje Uredba). Tužiteljicama nije priznat zahtjev za naknadu troškova sudske pristojbe za novu presudu u iznosu od 26,54 eura obzirom da je Tar. br. 2. točka 3. (Napomene) Uredbe propisano da ako viši sud ukine odluku nižeg suda i predmet vrati na ponovno raspravljanje nižem sudu, ne plaća se pristojba za novu odluku.

54. Tužiteljicama ne pripadaju zatraženi troškovi u vidu izbivanja iz pisarnice za vrijeme putovanja odvjetnika niti oni glede obavljanja poslova izvan sjedišta odvjetničke pisarnice na ime putnih troškova, naknada za prijevoz i stvarnih troškova koje odvjetnik ima prilikom izbivanja iz odvjetničke pisarnice, odnosno naknade za uporabu osobnog automobila. Naime, prema ustaljenom pravnom shvaćanju revizijskog suda (tako, primjerice, u odluci broj Revr-340/14 od 29. rujna 2015.) trošak zastupanja odvjetnika čije je sjedište izvan područja suda pred kojim se vodi parnica može iznositi samo toliko koliko bi iznosio trošak odvjetnika čije je sjedište u mjestu parničnog suda, dakle ne obuhvaća trošak izbivanja iz pisarnice za vrijeme putovanja niti trošak putovanja punomoćnika. Prema rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. kolovoza 2023., poslovni broj Rev 501/2023-2, navedeno se pravno shvaćanje primjenjuje i kada se postupak vodi izvan sjedišta suda, u stalnoj službi, dakle bez obzira na razlog zbog kojeg je do toga došlo.

55. Navedeno pravno shvaćanje u cijelosti pokriva onaj dio zatraženog troška koji se odnosi na razdoblje dok je predmet, po tužbi izvornog tužitelja pok. F.Č.-C., vodila Stalna služba u M. kao organizacijska jedinica ovoga suda, dakle do 1. siječnja 2019., neovisno o tome što na takvo ustupanje predmeta izvorni tužitelj nije imao utjecaja, budući da to, sukladno navedenoj odluci Rev 501/2023-2, nije od utjecaja na (ne)priznavanje troška izbivanja i putovanja punomoćnika.

56. Za razdoblje nakon 1. siječnja 2019., kada je Stalna služba u M., sukladno Zakonu o područjima i sjedištima sudova ("Narodne novine" broj 67/18), ustrojena kao samostalan Općinski sud u M., dodatno valja imati na umu i sljedeće: tužiteljice su u ovaj postupak stupile tek nakon smrti oca, na temelju pravomoćnog rješenja Općinskog suda u M. poslovni broj 6 P Ob-78/19 od 6. ožujka 2019., dakle u trenutku kada je taj sud već bio samostalan, stvarno i mjesno nadležan. Tužiteljice su, stupajući u postupak, imale punu slobodu izbora punomoćnika, uključujući mogućnost angažiranja odvjetnika sa sjedištem pisarnice u M., gdje se postupak tada vodio, no umjesto toga zadržale su dotadašnjeg punomoćnika sa sjedištem pisarnice u S.. Stoga se sporni trošak nastao u tom razdoblju, sukladno navedenoj praksi, ne može smatrati posljedicom okolnosti izvan njihove dispozicije, već njihovim vlastitim izborom.

57. Slijedom svega navedenog, predmetni troškovi na ime izbivanja punomoćnika iz pisarnice kao i naknade za prijevoz osobnim automobilom - bez obzira na to jesu li nastali u razdoblju dok je postupak vodio izvorni tužitelj ili nakon što su ga preuzele tužiteljice - ne mogu se, sukladno odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a, smatrati potrebnima za vođenje parnice, pa padaju na teret tužiteljica.

58. Na dosuđeni iznos troška u iznosu od 722,00 eura tužena je dužna platiti zateznu kamatu po stopi određenoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23).

U Splitu, 27. kolovoza 2026.

S U D A C:

Maja Karaman Grbavac

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe nadležnom županijskom sudu u roku od 15 dana, od dana primitka iste. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka.

DNA:

- tužiteljicama pod 1) i pod 2) po pun.
- tuženoj po pun.
- Matičnom uredu-po pravomoćnosti